

Izhaaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Poramitne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglasne in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzjavne vesti).

Premeščenja vojaških bolnišnic.

PETROGRAD 7. List »Rus« poroča iz Harbina, da premešča baje del tamšnjih bolnišnic na obmejno postajo Mandžurije.

Stotnik grof Szeptycki.

DUNAJ 7. Danes je zopet dospelo poročilo od grofa Szeptyckega, da je zdrav ter da se nahaja še vedno pri oddelku generala Rennenkampfa. Tudi iz Krakova so javili, da je v četrtak stotnik grof Szeptycki tjakaj brzjavil, da se nahaja pri oddelku generala Rennenkampfa.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 7. Zbornica je nadaljevala debato o predlogih posl. Košuta, ki je bil radi boleznj odsoten. Prvi predlog glede razveljavljenja sklepa od 18. novembra 1904 (lex Daniel) je utemeljeval posl. Julij Gulner.

Ministrski predsednik grof Tisza je predlagal, naj se predlog odkloni, a zbornica je Košutov predlog vsprejela s 188 proti 86 glasovom.

Posl. Koloman Thaly (neodvisna stranka) je potem utemeljeval drugi Košutov predlog glede involitve adresnega odseka 21. členov.

Grof Tisza je izjavil, da adresa ni potrebna, ker ni bil radi obstoječih razmer državni zbor otvorjen s prestolnjo govorom.

Zbornica je tudi drugi predlog Košutov vsprejela z veliko večino. Adresni odbor izvoli zbornica jutri.

Brzjavne vesti.

Avstrijske vojne ladije.

DUNAJ 7. Glasom brzjavnega poročila so vojne ladije »Habsburg«, »Arpad« in »Babenberg« dospole v Chisme, križarka »Szigetvar« pa v Sealanova.

Vladika Strossmayer umira.

OSJEK 7. (Ogrski koresp. biro). Vladika Strossmayer je nevarno obolen in je bil sinoči ob 7. uri previden s svetotajstvi za umirajoče. Od tega časa je vladika v agoniji. Po mnenju zdravnika se bliža katastrofa.

BUDIMPEŠTA 7. (Ogrski biro). — »Ogrskemu kor. biro« so sporočili iz Osjeka o stanju vladike Strossmayera a nadalje: Vladika Strossmayer ni od včeraj več prišel k zavesti. Njegov domači zdravnik je bil več noč pri njemu, istotako tudi general pl. Adorviki-Unikič, ki je prišel v Djakovo že pred tremi dnevi. Škof je obolen na pljučnici. V sredo zvečer so ga našli ležečega poleg postelje, preden se je vlegel v posteljo, ga je zadela kap. Poslednje olje mu je podelil pomožni škof Voršak. Iz Zagreba je

PODLISTEK.

173

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.—O.

— E to je ravno! je rekel škof dvignivši se.

— Kaj hočeš torej brate? je vprašal Stjepko.

— Naj ostane za sedaj tu, dokler ne pride čas, da bo bom mogel brez nevarnosti pozvati k sebi.

— Tu? se je začudil Stjepko.

— Morda zopet v Lancelotovi hiši, kjer je komaj rešila glavo? je dodal Ivaniš.

— Nikakor ne! je odgovoril škof. Tu ni varna. Lancelot je moj prijatelj, goreč zaščitnik naše zveze, gotov cilj prihodnjega sovražnikovega napada. Pri njem Angelija ni

bil poklican k škofu primarij dr. Wickerhauser.

Cesar Viljem v Neapelju.

NEAPELJ 7. Po dinju, ki je bil na čast nemškega cesarja v kraljevi palači, je sledila svečana predstava v gledališču S. Carlo. Kralj Viktor Emanuel se je še tekom noči z ministroma Tittonijem in Mirabellom vrnil v Rim, kamor je dospel danes zjutraj.

Pogreb grofa Ceschi.

TRIDENT 7. Danes se je ob veliki udeležbi vršil pogreb bivšega namestnika grofa Ceschi.

Francozka zbornica.

PARIZ 7. Predsednik zbornice je priobčil, da so bile uložene štiri interpelacije glede Maroka. Minister zunanjih stvari Delcassé je podal o maroški politiki kratko izjavo. Vlada je predlagala naj se interpelacija odgodi, kar je zbornica vsprejela.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 7. Nemški državni zbor se je odgodil do 10. maja.

Sestanek kralja Edvarda in predsednika Loubeta.

PARIZ 7. »Agence Havas« povdarja, da je samo ob sebi umevno, da sta se kralj Edvard in predsednik Loubet na sestanku razgovarjala o vseh vprašanih diplomatčnega značaja, ki so na dnevnem redu. Ker se pa ti razgovori ne priobčijo, se mora vsa tozadavna poročila, ki prihajajo v javnost, vsprejeti zelo previdno. Iz načina, kakor se je vršil sestanek, je možno sklepati, da je bil včerajšnji sestanek zelo prisrčen.

MARSILJA 7. Ko je kralj Edvard izstopil iz vlaka, so ga pozdravili častniki kraljeve jahte in prefekt. Ta poslednji ga je pozdravil v imenu ministra zunanjih stvari Delcassé-ja. Kralj se je podal na kraljevo jahto, kjer ga je pričakovala s kraljevo rodbino kraljica Aleksandra. Ni še znano, kedaj da se odpelje jahta.

MARSILJA 7. Kralj Edvard je danes zjutraj ob 9. in pol uri dospel semkaj ter se je takoj podal v pristanišče, kjer se je vkrcaal na kraljevo jahto.

Odkrita beseda na adresu rojakov.

Tržaški Slovanstvo, ki se je do nedavno manifestiralo skoraj izključno le ob volitvah v okolici in na narodnih veseljih, se je v zadnjem času začelo razvijati kakor uvaževanja vreden faktor tudi na gospodarskem polju. In to je bilo potrebno, kajti ob danes vladajočem kapitalističnem družabnem redu morejo priti posamični razredi in tudi celi narodi do veljave le, če svoje politične in kulturne zahteve lahko podkrepiljo s svojim vplivom in ugledom, ki ga uživajo v gospodarskem cizru. Zastonj nam je, da se sklicujemo na čl. 19. drž.

varna. A sedaj še manje, ko vem, da je slovinec Prišlin vzkipev v maščevanju na Horvatovi krvi, da je hotel uničiti devotko.

— Mrtev je, je rekel Ivaniš.

— Ni! je zanikal Pavel, dobil sem zanesljiv glas, da je odnesel živo glavo.

— Živ? Je-li to maček? je skočil Ivaniš, kje je, da ga najdem?

— Tega malopridneža ne najdeš v ta hip nikjer. Skriva se. Kakor sem rekel, vidiš idita v boj, jaz po svetu za državnim poslom. Angelija pa mora ostati na Griču, ali nikdo ne sme vedeti, da je tu.

— Ne umejem te, brat! se je začudil Ivaniš zopet.

— Angelija me umeje. Krvave solze je točila, ali umela me je in privolila. Imam znanca v tem mestu, poštenega človeka meščanskega rodu. Vem, da ne sledi našim zastavam. Gričan je dušo in telesom, ali zlato. Jaz vama pravim, da je mnogo zla odvračenega od moje glave. On bo v hiši varoval Angelijo, dokler ne pride prilika, da pojde za nami. Prišel mi je sveto prisego,

oasn. zak., zastonj nam je, da opominjamo na lepi napis: »justitia fundamentum regnorum«: dokler ne bomo mogli imponirati nasprotnikom in vladi z močno slovensko gospodarsko organizacijo, si tudi ne priborimo potrebnih sredstev za svoje politično in kulturno življenje!

Spomnimo se le na slovensko šolsko vprašanje v Trstu in na nemško v Opatiji. Za tisoče in tisoče slovenskih otrok ni šole na domači zemlji, ker pripadajo gospodarsko zatiranim družabnim razredom; za koeih 50 nemških otrok pa skrbi sama država celo v nenemški deželi, a to zato, ker so del gospodujočega, bogatega naroda!

To je gotovo ena najžalostnejših posledic vladajočega gospodarskega reda. Ne, samo protestiranje tu nič ne koristi. Tu nam pomore le samopomoč, gospodarsko dvigovanje našega naroda.

In na tej poti storili so tržaški Slovenci že nekaj odločnih korakov. Žalostno pa je, da jih v tem oziru izven tržaški Slovenci ne samo ne podpirajo, temveč celo ovirajo.

Moč slovenskega kapitala, slovenske trgovine in izlasti industrije, je sicer mala v primeri z močjo drugih narodov, a vendar bi že sedaj zavzemala precej važno mesto na jugu naše monarhije, ako bi slovenski denar vedno tudi nastopal pod slovenskim imenom.

Ravno sato, ker je naše število majhno, bi morali vsaj tam, kjer nekaj predstavljamo, v gospodarskem oziru, to svojo veljavo tudi javno pokazati. Tu pa greši večina izven tržaških Slovencev na naravnost sramoten način.

V Trstu imamo nekoliko filijalk kranjskih trgovin, nekoliko zastopov kranjskih in goriških producentov ter slovenskih denarnih zavodov, a glejte: vsi ti imajo v Trstu izključno le laške uradnike in poslujejo izključno le v laškem, ali nemškem jeziku.

Celo zavodi, ki v svojih reklamah apelirajo na rodoljubje slovenskih rojakov, imajo tu le laške zastopnike in uradnike.

Od mestnih in državnih oblasti zahtevajo tržaški Slovenci, da jim imenujejo slovensčine zmožnih uradnikov, naši rojaki iz družih pokrajin pa nam navstavlajo Lahe!

Koliko bi mi Slovenci pridobili na ugledu, koliko bi pridobilo naše socijalno in društveno življenje, ako bi vsaj slovenski trgovci in slovenski zavodi v Trstu imeli slovenske uradnike!

Kako drugače postopajo Čehi v tem oziru! Kjer se je ustanovil češki trgovec, kliče za seboj češke uradnike. In brez pretiravanja se lahko trdi, da je v Trstu več čeških trgovskih uradnikov, nego slovenskih. Čeh se ne boji, da ne bi mogel njegov uradnik dopisovati v deželnih jezikih. V najkrajšem času poslujejo ti uradniki laški, nemški in — slovenski, slovenski trgovci pa

da jo bo čuval in skrival. Jaz mu verujem kakor vama, kakor sebi. To je trdno varno mesto, a kdo bo, prosim vaju, iskal nečakinja škofa Pavla pod streho griškega meščana? Kaj praviš Ivaniš?

— Čudim ti se, brat, da gevoriš plašno, kakor da premagani bežimo iz Zagreba.

— Nikakor, je odgovoril škof, položivši mu roko na ramo. Jaz govorim previdno. Kdo zna, kako se prevrne koeke? Pa če smo prav gospodarji mesta, smemo li ostaviti deklece brezskrbno, da bi jo mogla zadeti maščevalna roka pojedinca? Pleme Horvatov šteje mnogo ljutih sovražnikov, ker smo branitelji resnice in pravice, a maščevanje se ne nasiti do zadnje kaplje krvi. Za Angelijo ni sigurneje zaščite. Ali jaz vama pravim, tu ni časa za razmišljanje. Brat nam Ladišlav kliče na pomoč iz Srijema, Berislavu Palizni sem zapovedal, naj odide še to noč; saj veš to sam, brate!

Škof še ni dovršil, ali v sobo je stopil sluga.

ima le Laha, ki se nikdar ne nauči drugega jezika.

Tržaški Slovenci so bili v boju za svoje narodne pravice brezobzirni nasproti vladnim organom; njihov življenjski interes zahteva, da isto in še več brezobzirnost pokažejo tudi nasproti takozvanim »narodnim« zavodom in posamičnikom.

Kdor hoče, da postopamo žnjim kakor s rojakom, ta se nam mora tudi pokazati. Ako zahtevamo od tujca, da občuje z nami v našem jeziku, mora to storiti toliko bolj naš rojak! In tu ne smemo nič pckrivati s plaščem niti krščanske, niti narodne ljubezni!

Enega takih zavodov smo že enkrat javno grajali in omenjali ga moramo zopet, ker nam njegovo nemškutarsko poslovanje služi naravnost v sramoto. Dotično »slovensko« društvo pošilja ne samo v Trst, ampak tudi v našo slovensko okolico le nemške spise in nam blati našo zemljiško kojigo z nemškimi spisi. Cesar ne delajo niti nemški odvetniki v Trstu, o delajo ljubljanski slovenski odvetniki tega društva, da nam namreč naša sodišča nadlegujejo z nemškimi vlogami, in to za slovenski zavod proti slovenskim strankam.

Žalibog, da ta zavod ni osamljen in, kar je značilno za kranjske razmere ni v tem oziru nobene razlike mej liberalci in klerikalci. Zato pa tudi mi ne smemo delati razlike, temveč brezobzirnost nasproti nam odvrčati z enako brezobzirnim odkrivanjem narodnih grehov.

Potem se morda neke prepričajo da znajo tudi »solzarji« v »Oberjam-mergau-u« odločno varovati svoje narodne pravice.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 7. aprila 1905.

Naloga baltiške flote.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

(Dalje.)

In ruska mornarica umeje to. Opozarjam čitatelje na dogodek pri Čemulpo, kjer je bilo vedenje ruskih pomorščakov tako junaško drzovito, da so jih obhodovali navzoči pripadniki drugih mornaric; opozarjam na junaško vedenje vladivostskega brodogva v pomorski bitki v Korejski cesti — tam in tu proti veliki premoči. Dalje moram omeniti, da si je dne 10. avgusta v bitki pred Port Arturjem dobro vodjeni del flote, križarji in in vojna ladija »Cesarevič« stekel nevenljive bojne slave.

Po vsem tem je torej pričakovati, da bo v prihodnji bitki na morju neoporečno tudi vodstvo pod jako energičnim, drznojunaškim, s prisotnostjo duba ponašajočim se, vse mornarstvo temeljito priznavajočim voditeljem ruskega brodogva, admiralom Roždestvenskim.

— Milost, je rekel, pred vratmi čakajo gospoda iz Kapitlja, čakajo tudi Gričani, katerim si bil zapovedal, naj pridejo semkaj, in vprašujejo po tebi.

— Dobro, naj pridejo, je odgovoril škof, ali poprej poteci v drugo stran palače in reci gospodu Mirku Lackoviću, naj pride.

Škof je sel za mizo, brata pa sta se spustila na kamenene klopi. V kratkem se je pojavil na vratih knez Mirko Lacković od Dobrogošča, novi zapovednik Zagreba in Griča, za njim pak so stopili pred škofa dva kanonika zagrebskega, Lancelot in Andrijoš, in dva griška meščana, beležnik Tomo in Živan Benković.

— Hvaljen Jezus in dober večer, gospoda! so pozdravili tako kanonika kakor meščana, poklonivši se pokorno pred brati Horvati.

— Na veke, gospoda! je odzdravil škof, mahnivši s roko, izvolite sesti.

(Pride še.)

Isti posreduje mnogo vojnega izkustva, in ve, kako treba delati v smislu Makarova, Vithefta in Jesena, a ve tudi, kako se v smislu Uhtomskega — nikdar ne sme delati!!

Kakor sem povedal ad b) svojega prejšnjega članka, ima sedaj Roždestvenski se svojo vzhodni Afriki zbrano novo rusko floto — ki se ima še pomnožiti, kolikor le možno — rešiti veliko in rizikantno nalogo: paralizirati vse dosedanje nesreče in grehe v vodstvu ruskih sil v vzhodni Aziji ter po zmagi doseči končni cilj te vojne: zopet zadobiti izgubljeno gospodstvo na morju. S tem je ob danih okoliščinah pač stavljen admiralu naloga, ki nima vrata v zgodovini vojen, kar se dostaja nje veličine in težavnosti izvedenja!

Prvi operacijski cilj Roždestvenskega bo flota admiralu Togo, potem pa pretrganje zveznih črt Oyame z domovino. Sedanji položaj Roždestvenskega je polkraj strateške predstraže. On se razvršča v tej poziciji in navzočnost njegovih sil vzneirja sovražnika ter ga sili v razsežne odredbe v varstvo in rekonoseiranje. Istodobno pa že sedaj ovira promet med Japonsko in Evropo.

Na drugi strani pa je v svoji sestavi razvrščen tako oddaljen od glavnih sil sovražnika, da je izključena nevarnost, da bi ga sovražnik napal združeno in nepričakovano. Kajti tudi iz svojih momentanih pozicij se more še vedno odtežati sovražnemu pritisku. Zato ostane — kakor sem napovedoval po njegovem dohodu tjakaj in po padu Port Arturja — tamkaj tako dolge, da se mu pridruži še zadnja ladija, ki bo šla na razpolago v tem času. Načelo mu je: združeni v boj!

Beda Kitajcev okoli Mukdena.

Med kitajskim prebivalstvom okoli Mukdena vlada velika beda. Mnogo vasi je bilo razdejanih in na stotine prebivalcev je brez strehe ter brez vsega najpotrebnejega za vsakdanje življenje. Kitajska vlada preživlja 60 tisoč beguncev v Mukdenu ter jih preskrbuje z žitom in semenom. V tamošnjih krajih se tudi ne kažejo dobre letine, ker primanjkuje živine in kmetijskega orodja. Japonci nastavljajo v službe na tisoče Kitajcev ter jih dobro plačujejo.

Ogrska kriza.

Zanimivo je opazovati, kako so naši Nemci — ti večni zavestniki in ob enem varvanci Madjarov — postali silno vojeviti proti Madjarom. Dočim jim je bila do sedaj dualistična uredba monarhije stvar, katere se ni smeti dotakniti z najmanjšim pretom, pravili so nam tangere, in so vsakogar, ki je le znil besedo proti dualizmu, proglasili za uporabneža in izdajco, so Nemci sedaj začeli ubirati najostreje strune proti dosedanjemu izkoriščanju naše polovice od strani Madjarov in so ravno Nemci, ki sedaj najglasneje izgovarjajo besede — ločenje.

Takov vojevit namen ima že predlog poslanca Derschatte, ki hoče, da poseben odsek našega parlamenta proučuje naše razmerje do Ogrske.

Za Derschatto se oglašajo drugi nemški poslanci, dr. Gross, ki hoče postaviti predlog, ki seza za korak dalje. Ta predlog bo pozival vlado, naj pravočasno odločno uveljavi svoj z koniti upliv v varovanje avstrijskih interesov oziroma na dogodke na Ogrskem. Predlog dra. Gross gre očitno za tem — kakor zatrja »Konserv. Korrespondenz« —, da naša vlada stavi ogrski vladi ultimatum, v katerem naj se manifestuje sklep, da z začetkom leta 1906. nastopi v gospodarskih razmerah med Avstrijo in Ogrsko isto razmerje, kakor obstoji med Avstrijo in drugimi ptujimi državami.

To bi bilo torej gospodarsko ločenje.

Od kod neki in v kak namen kar enkrat taka nemška vojevito t proti sicer oboževanim Madjarom? Zelo sumljivo je. In to z ozirom na vso minolost in na vse bitstvo naših nemških strank. Vedno imajo pred seboj le svoj nemški interes: zvoje germanizatorične namene. Tem žrtvujejo vse: blaginjo narodov in koristi monarhije in dinastije. Leta 1867. so pritrdili dualizmu, da si so vedeli, da bo to udarec za monarhijo in da so usodne posledice neizogibne. Storili so to le radi svojega nemškega interesa, računaje: če že ne moremo germanizovati po vsej skupni monarhiji, pa izročimo polovico Madjarom, da bomo potem tem leglje vršili nasilje v tej polovici in davili avstrijske narode. In iz istega vzroka, radi katerega so leta 1867. pritrdili dualizmu, bi

hoteli sedaj ubiti dualizem. Računaje namreč, da za gospodarskim ločenjem mora priti tudi politično ločenje in razdelitev vojske. Ko že vidijo — tako povdarja tudi praški »Politik« — da ne morejo vzd žiti nemškega poveljstvenega jezika v vsej skupni vojski, pa so zato, da se ista razdeli, da bodo mogli vsaj v tej polovici in tem huje rabiti vojsko kakor instrument germanizacije. Tu imamo torej analogijo nemške sebičnosti iz leta 1867. Oni so pripravljali vsi žrtvovati tej sebičnosti. Zato pozivlja praški list slovenske poslance na veliko pozornost nasproti tej novi veseli vojni Nemcev ob dogodkih na Ogrskem.

Kriza na Ogrskem ni nič izgubila na svoji ostrosti, marveč kažejo vsa znamenja, da stvari tirajo h katastrofalnemu izidu. Najrditejši med srditimi ogrski poslanci Barabas, je izjavil v pogovoru z nekim dunajskim časnikarjem, da njegova stranka nikakor ne odneha, in da hoče le še nekoliko potrpeti, dokler ne iz ozira na cesarja. Ali ta doba njenega potrpljenja bo kmalo pri koncu, in da potem pridejo oni njegovi somišljeniki s predlogom, da se ustavi plačevanje prispevkov za skupne stroške za amortizacijo državnih dolgov in za upravo dvora.

Ne treba praviti, da s tem nastopi isti psihološki moment, ko bodo dunajski krogi postavljeni pred alternativo: ali se odločijo za popolno kapitulacijo pred zahtevami Madjarov, ali pa za katastrofalne dogodke, ki naj bi s silo upogabili Madjare?! Jedno in drugo pa bo pomenjalo smrt dualizma.

Med Italijo in Avstrijo.

Dunajska »Information« izvaja, kako so do nedavno malone kamenjali vsakogar, ki ni hotel verjeti v trdnost in lojalnost naše zveze z Italijo. Toda najnovejši dogodki v Italiji so taki, da morajo popolnoma cmajati vero v nadaljni obstanek in tudi v koristnost te zveze. Da niso avstrijske vlade posvečale potrebne pozornosti sgtacijam italijanske iridente, je bil menda — meni »Information« — vzrok ta, da so si domisljali, da italijanska vlada ne odobruje teh agitacij. Zidajni dogodki pobijajo tudi to mnenje. Italijanske vojne ladije vrše svoje vaje ob naših obrežjih in italijanska vlada napoveduje parlamentu predlogo, s katero bo zahtevala kredite za gradnje utrdb na naši meji. Kako se to strinja z zavezništvom? Taka kolosalna oboroževanja niso v naradi med poštenimi zavezniki. Tudi ta naš današnji vir je uverjen, da se pripravlja nova konstelacija med evropskimi državami. Trzveza je definitivno odigrala svojo ulogo, a v novi konstelaciji Italija gotovo ne bo na strani Avstrije. »Information« pozivlja avstrijske državnike, naj bodo pozorni na to, kar se pripravlja.

Ali kaj pomagajo taki pozivi do mož, ki najraje dremljejo, da le nič ne vidijo, kaj se godi okoli njih, v čemer se posebno odlikuje naš slavni Goluchowski!

Italijanska juridična fakulteta v Inomostu razpuščena.

Iz Inomosta poročajo, da je dekanat italijanske juridične fakultete v Inomostu izdal v četrtek nastopni oglas: »Z depešo, ki jo je danes prejel dekanat, je minister za uk in bogočastje odredil, da se na tej fakulteti v polletnem semestru ne bodo vršila nikakva predavanja. Dijaki, ki so vpisani na tej provizorični fakulteti, se zamorejo vpisati na neki juridični fakulteti v monarhiji. Teoretične državne izpite in rigorose zamorejo dijaki po lagati v Građen«.

Makedonsko gibanje.

V »Jugoslovanski korespondenciji« čitamo: Četudi vlada med makedonskimi organizacijami popolno razsulo, opaža se vseno živo gibanje posamičnih delov njihovih. Posebno delavna je vnanja organizacija, ki je poslala že večje število čet v Makedonijo. Sicer se letos ne misli na kako večjo akcijo, ker se čaka na rezultata reformne akcije, ki se morajo pokazati — ako sploh bo kakih rezultatov — začetkom prihodnjega leta, ko poteče rok, ki so ga stavile evropske veleile Turški za izvedbo predloženih reform. Vsa akcija revolucionarnih organizacij bo letos omejena na manje medsebojne boje za prvenstvo, a razum tega se bodo borile makedonske narodnosti ena proti drugi.

Turška se je dobro pripravila za brambo proti okupatorskim težnjam Avstro-Ogrske in proti notranjim revolucionarjem. Zato bolgarsko časopisje resno avari revolucionarce, naj se sedaj mirujejo, ker je jasno, da Turška čisto resno namerava zatreti vsako ustaško

gibanje, a v tem bi jej pomagale tudi velike sile, ki hočejo, da se izvedejo reforme. Makedonsko prebivalstvo ne bi imelo od revolucije nobenih koristi, pač pa ogromno škodo, ker bi turška vojska postopala z njimi tako kakor o poslednji nastaji. Reforme sicer nimajo onega vsepa, kakor se je pričakovalo, ali s časom gotovo pride do popolne avtonomije Makedonije pod zaščito velikih sil. In to bo tudi najboljša rešitev makedonskega vprašanja za tamčnje prebivalstvo in za Jugoslovanstvo v obče.

Drobne politične vesti.

Šibenik vojna luka. Iz Šibenika javljajo »Obzorju«, da pride dne 15. t. m. tjakaj 18 častnikov vojne mornarice, ki izdeležo načrt za vojno luko. Dela bodo trajala tri leta.

— Morilec velikega kneza Sergija. Iz Petrograda poročajo, da so konstatirali identito morilca velikega kneza Sergija. Morilec je ime Kalajev, ter je sin nekega policijskega nadzornika v Varšavi. Učil se je na petrograjskem vseučilišču, a je bil pred petimi leti izključen radi udeležitve na političnih demonstracijah.

Nemčija in Maroko. Iz Pariza javljajo, da je Nemčija ponudila Maroku veliko posojilo, da se osvobodi odvisnosti od francoskih bank.

Domače vesti.

Promocija. Gosp. Rudolf Sorli, sin poštnega ravnatelja v Ljubljani, bo danes na Dunaju promoviran doktorjem vsega zdravilstva. Naše iskrene čestitke.

Imenovanje v politični stroki. Namestniška tajnika Ivan Krekich-Strasoldo pl. Treuland v Trstu in Filip baron Reinlein pl. Marienburg, voditelj okrajnega glavarstva v Porčju, sta imenovana za okrajna glavarja na Primorskem.

C. kr. namestnik princ Hohenlohe se je včeraj zjutraj v službenih poslih podal na Dunaj, kjer ostane nekoliko dni.

S pokopališča pri sv. Ani. Pišejo nam: Ko smo pok. Josipa Turka spremili k večnemu počitku in ko je bil izvršen prežalostni čin in je zemlja zagrnila zemske ostanke pokojnikove, porabili smo priliko, da si ogledamo gomilo pod katero počiva nepozabni Ivan Dolinar. Na dušo nam je legla globoka žalost, ko nam je v tem hipu stopila pred duševno oko vsa tista velika svota narodnega dela, ki je je izvršil pokojnik med tržaškimi Slovenci in smo računali, koliko bi bil ta mož še delal in dosegal, da ga ni pograbila nemila smrt v krepki moški dobi. Ali čutu žalosti se je pridružil še neki drugi čut, ko smo solznim očesom zrl na gomilo, ki krije zemske ostanke Dolinarjeve. Spomenik je grozno zanemarjen... in zato nas je obšla rudečica srca! Sramovali smo se, da je ni med nami ljubeče roke, ki bi sadila na to za nas toli dragoceno gomilo zaakov hvaležnosti. Mi sodimo, da je nam tržaškim Slovincem skrb za gomilo in spomenik Dolinarja časten dolg do spomina pokojnikovega.

Ina potem smo poiskali grob družega narodnega delavca — Viktorja Dolence. Tu pa se nam je vspela duša v ogorčenju, ker nas spomenik na tem grobu spominja, kako so naše politične razmere nevedne civilizirane dežele, kako so srca podivjala v narodnem sovraštvu, ki seza celo preko groba...! Ta spomenik stoji še danes brez vsega napisu, ker ga ne dovoljuje tisti narodni šovinizem, ki se v naših nasprotnikih prelevlja v bestializem. Ker drugače ni možno, nego da bi bil napis slovenski, pa ne sme biti napis! To je naravnost kruto, nečloveško, da se še na grobu miščejejo nad Slovincem edino zato, ker — je bil Slovenec! Kdaj mine za nas ta človeška sramota?

Konečno naj še omenimo, da je bil naš Josip Turč 1489. mrtveč, ki so jih v tem letu položili v grobove pri sv. Ani.

Pripomba uredništva. Nadejamo se, da bo naša javnost uvaževala opomina dopisnikov glede Dolinarjevega spomenika. Kar se pa tiče Dolencevega, naj izvoli naša javnost vzeti na znanje, da je pol. društvo »Edinost« ravno te dni sklenilo in že storilo korake, da se enkrat reši vprašanje glede napisu na tem spomeniku. Stori to prvič, ker se zaveda, da smo dolžni to spomenu pokojnega boritelja, a v drugo, ker je to vprašanje za nas principijelne važnosti in spada v komplekse tistega vprašanja, ki je imenujemo: enakopravnost in pravica našega jezika na tržaškem ozemlju. Zadnji čas je

res že, da se precej narastli fascikel v pravdi radi napisa na Dolencevem spomeniku stavi v arhiv po — povoljnem rešenju!

Izredni občni zbor »Društva slovenskih književnikov in časnikarjev«. Na dnevnem redu včerajšnjega izrednega občnega zbora, kateremu je predsedoval gosp. dr. Fr. Zbašnik, je bila sprememba pravil, volitve stalnega društvenega odbora in dolžitev vpisnine in članarine. O spremembah pravil in o novo sestavljenem poslovníku je poročal g. Miroslav Malovrh. Pravila, kakor tudi opravičnik je zbor z neznatnimi spremembami odobril po daljši debati, katere so se udeležili gg. Trstenjak, Govekar, Dermota in Tuma. Za društvenega predsednika je bil izvoljen g. dr. Fr. Zbašnik; v odbor gg. Miroslav Malovrh, Fran Govekar, Ant. Trstenjak, Rasto Pustoslavšek, dr. Drag. Lončar, Josip Kostanjevec, J. Dimnik in Makso Čotič; za njih namestnike gg.: dr. I. Oblak, Ant. Ekar in Cvetko Golar. V nadzorstvo so bili izvoljeni gg.: Ant. Beg, Josip Regali in Ivan Rožman, v razsodišče pa gg.: dr. Ivan Tavčar in dr. Dan. Majaron, dr. Konrad Vodušek, Ant. Dermota in E. Gangl. Vpisnina se je določila na 2 kroni; članarina pa: za prave člane po polku mesečno po 1 K, za druge člane po 50 stot. mesečno, za podporne po 4 K na leto. Predsednik dr. Zbašnik sklicuje odborovo sejo, v kateri se ima konstituirati odbor, za soboto 8. t. m. ob pol 9. uri v »Narodni dom«. Vsi odborniki, tudi zunanji, se nujno pozivljajo, da zanesljivo pridejo k ti odborovi seji, ker se bo sklepalo o zelo važnih zadevah!

Iz Gorice nam pišejo: Goriška deželna hipotečna banka je bila menda ustanovljena za to, da Lahji preskrbi svojim »zaslužnim« ljudem nekaj mlastno plačanih deželnih služeb. Vse osobje, razven 1 uradnika, je laško. Sedaj je razpisano mesto računskega vajenca v imenovanem zavodu. Kljub prepričanju, da napne Pajer vse sile, da spravi na to mesto sina nekega svojega prištaša, ki mu gre posebno v kmetijski družbi na roko, je vendar oglašeni nekaj slov. prosilecav. Opozorjamo gg. slov. odbornika, da se ne dasta omamiti od nikogar, ker sin gospoda F. ne le da ni zmožen slovensčine, marveč tudi ne pozna spoštovanja do naše narodnosti. Sicer je pa menda čas, da pride vsaj sedaj na imenovanje na vrsto slovenski prosilec.

Novi občinski zastop v Puli. »Omni-bus« poroča, da so za dne 13. t. m. zopet pozvani novoizvoljeni občinski odborniki na volitev župana in mestnega občinskega odbora.

Simfoničen koncert v ljubljanskem »Narodnem domu« je v četrtek priredila vojaška godba pešpolka št. 27, pomnožena z nekaterimi civilnimi glasbeniki. Kakor poročajo iz Ljubljane, je bilo dosedaj tamkaj še malo takih koncertov. Koncert se je vršil na korist »Glasbene Matice«.

Sneg. Z Krasa nam poročajo, da je v četrtek zapadel na Nanosu sneg; sneg je naltaval tudi po Krasu. Včeraj zjutraj je bil v Trstu občuten mrz.

Iz Ljubljane javljajo, da je v četrtek padlo dokaj snega tudi po kamniških planinah. V Ljubljani je padla temperatura od 12 na 5 stopinj R.

Na Reki se je od 1. januarja do 31. marca t. l. rodilo 347 otrok, umrlo je 300 oseb, poročenih je bilo pa 62 parov.

C. in kr. vojna lačija »Elizabeta« je dospela v Šangaj.

Služba cestarja je razpisana v Lazaretu, eventuelno sv. Mihelu, v stavbenem okraju tržaškem. Prositelji morajo dokazati, da so zmožni slovenskega in italijanskega jezika ter da znajo vsaj nekoliko pisati in čitati. Prošnje jeložiti na c. kr. namestništvo v Trstu do 30. aprila 1905.

Grajsčino Bistrica v muriški dolini na Štajarskem je kupil državni poslanec dr. Ivan Šusteršič za svoto 505.000 K.

Poskus samomora. K 22-letni Josipini Katalošič, stanujoči na Corsu št. 11, je bil včeraj popoldne ob 3. uri in pol pozvan zdravnik se zdravniške postaje. Josipina je hotela nmreč odpotovati s tega sveta in je v to svrhu pila neki strup. Zdravnik jej je izpral želodec ter jo dal potem odvesti v bolnišnico.

Hotela je vtopiti žalost v brinjeveu. Sinoči okoli 9. ure je neki človek, ki je šel po ulici Murat, asšel v istej ulici na tleh ležečo mlado deklino. Šel je takoj na bližnjo gasilsko postajo in od tam telefoničnim pottom pozval zdravnika se zdravniške postaje.

Ta poslednji je šel k onej neznani deklini in po smradu, ki jej je prihajal iz ust, je sodil, da je najbrže te samomorilnim namenom pila kak strup. A oni smrad mu ni bil nič kaj znan in tako ni mogel določiti, kak strup da je pila ona nesrečnica. Ker ni mogel storiti nič drugega, je odredil, da se mladenko takoj odpelje z vozom v bolnišnico.

V bolnišnici so jo pa preiskali drugi zdravniki in ti so spoznali, da je deklin pila oni strup, ki se mu navadno pravi žganje, in sicer brinjevec. Poskrbeli so, da so jo spravili zopet k zavesti in tedaj jim je ona povedala, da je 17 letna Tomaž na Ljuba in da se je naspila brinjevca vsled žalosti, ker jo je bil nje oči hudo okaral!

Detemor. V družini zdravnika dra. Sanguinetti, ki stanuje v hiši št. 38 v ulici del Molin grande, je služila delj časa 25 letna Marija Golojka. Gospa in gospod dr. Sanguinetti sta bila sicer opazila, da oblika Marijinega života ni normalna, vendar sta si mislila, da stvar ni še blizu konca. Včeraj ob 2. uri pop. je šla Marija na stranišče. Gospa jo je zgrešila pa šele eno uro in pol pozneje. Gospa jo je začela iskati, a je ni našla nikjer. Misli je, da je morda kam šla. Slednjič se je gospa spomnila, da jo je videla pred poldrugo uro iti na stranišče. Ob tej misli se je gospa polastil nek sum. Šla je, da pogleda na stranišče. In res — bila je že 4. ura popoldne — Marija je bila še tam. Gospa je zahtevala, naj odpre, a ona ni hotela. Slednjič se je udala in odprla. Na tleh je gospa zapazila veliko lužo krvi, a Marija je bila bleda kakor mrlič. Na podlagi prejšnjega svojega mnenja, da namreč stvar ni še tako daleč, je gospa takoj mislila, da je Marija splavila, to je, da je pred časom porodila, in je vso ono kri pripisovala splavnemu krvotoku. Da dekl pomaga, kolikor more, jo je takoj spremlila v bolnišnico, a odhajajo je naročila hišni vratarici, naj izmije kri na stranišču. Ko se je pa gospa vrnila domov, jej je vratarica vaa preplašena javila, da je našla na stranišču za vratmi nek omot eunj, a v omotu zadušeno novorojeno dete ženskega spola. Gospa je šla takoj na to na redarstveno stražnico v ulici Luigi Ricci in tam prijavila vso stvar.

Vsled tega je policija takoj poslala k Mariji Golojka v bolnišnico policijskega uradnika, ki je Marijo proglasil za aretirano in jej pustil pri postelji redarja.

Truplo novorojenke, ki je — kakor trdijo — prišla na svet pravočasno pravilno in živa, je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

Porotno sodišče.

Včeraj se je nadaljevala in zvršila kazenska razprava proti Franu Pobega. Priče, katerih je bilo veliko število, so bile zaslišane za predvčerajšnjem. Sodišče je včeraj stavilo porotnikom vprašanja, katerih je bilo 7, in sicer prvo: da je li toženec kriv zločina zavratnega roparskega umora; drugo: da je li kriv zločina navadnega umora; tretje: da je li kriv le zločina ubojstva, in četrt: da je li kriv zločina tatvine. Ostala tri vprašanja so bila dopolnilna in so jemala v ozir, da li morda toženec, izvršivši zločin kakor v prvem, oziroma drugem ali tretjem vprašanju, ni bil oni hip pri čisti pameti. Četrto vprašanje — tiče se tatvine — je bilo podrejeno drugemu in tretjemu vprašanju, to je v slučaju potrditve, da je toženec zakrivil le navaden zločin umorstva ali pa zločin ubojstva.

Na to je govoril najprej zastopnik državnega pravdnštva, a za njim toženčev branitelj dr. Robba.

Porotniki so zanikali a 6 proti 6 glasom prvemu vprašanju, pritrdili z 11 proti enemu glasu drugemu, zanikali z 11 proti enemu glasu dotičnemu dopolnilnemu vprašanju in pritrdili soglasno podrejenemu vprašanju glede tatvine. S tem so ga proglasili krivim zločina navadnega umorstva in zločina tatvine ter injavili, da je bil pri čisti pameti v hipu, ko je zločina izvršil. Na podlagi tega pravoreks je sodišče obsodilo Frana Pobega na 14 let težke ječe.

Razne vesti.

Najstarejši cesarjev sluga, Josip Hornung, je včeraj zjutraj na Dunsju v starosti 91 let umrl. Hornunga je te dni neka kočija povozila.

Afera grofice Montignoso. Iz Lipskega javljejo: Kakor je list »Leipz. Nachrichten« zvedel iz zanesljivega vira, se bliža sfera

grofice Montignoso, bivše saške prestolonaslednice svojemu koncu. Grofica se je zavezala, da meseca maja oziroma junija, ko se poda v Švico, izroči malo priznanje Moniko poblaščenemu saškega dvora. Saški dvor je dosegel to z znatno finančno odškodnino.

Družina se zastrupila s kislim zeljem. Nemški listi poročajo iz Saarbrückena: V sosedni vasi Sulsbach so našli neko delavsko rodbino izvzemši enega otroka mrtvo. Zdravnik je konstatoval, da sta mož in en otrok že mrtva; žena je umrla v terek zvečer, ne da bi bila še prišla k zavesti. Vzrok tej nesreči je bilo zastrupljenje vsled vžitja pokvarjenega kislega zelja. En otrok, ki je ostal še živ, ni bil jedel zelja.

Balugdič pobegnil. Kakor poročajo iz Beligrada, je bivši načelnik tiskovnega urada Balugdič, ki je bil zaradi željenj miniaterskega predsednika obsojen na 6 mesecev ječe pobegnil v Zemun.

Književnost in umetnost.

Koncert Ondříček

v veliki dvorani »Narodnega doma« dne 1. aprila 1905.

III.

To so bili v skromni obliki izraženi, glavni, notranji, izven koncerta ležeči, iz samega pojma Ondříčkove umetnosti izhajajoči utisi njegovega nastopa. Preidimo, spremljani od dobrotnih čitateljev, v koncertno dvorano!

Ista se je polnila matematično točnostjo. Na vsakem obrazu se je izražala napetost, neke vrsti duševni boj, ki ga bje naša duša, ko jej je stopiti v dotiko s čim, ki nam je novo, nekaka notranja bojazen pred samim seboj, kakor da stopamo — siljeni v to po sugestijonni moči genija — v novo življenje. Napetost raste, nestrpnost prehaja v paradoks...

Prikaže se Fran Ondříček. Pravi orkan navdušenja in odobravanja se širi nad njim. In Ondříček zasvira... Mirne duše morem trditi, da je že prvi a moll. dvozvok milotnega Dvořákovskega koncerta pretresel dušo vseh navzočih, toliko mojstre, ki so bili bogato zastopani, kolikor odličnega odvetnika, seljaka, priprostega moža na galeriji... Ondříček je bil enim mahom razvil svojo ponosno zastavo! In ona je vihrala, zibana od vedno močnejšega vetriča, navstajajočega od sto in sto razburjenih praj, ves večer. In res. Človek si ne more misliti dovršene tega, popolnega, plastičnega izraževanja pojedinih izrekov od Boga navdahnjenega koncerta Dvořákovskega. Mislim, da ne bi bil niti najnadarjenim in najmočnejim reproduktivnim duhom oblagodarjeni slikar podal veličanstveneje slike slovanskega genija, ki se, kakor tajinstven glas (solo gosli) sredi valov orkestra, dviga iz Dvořákovskega koncerta. Ondříček je s svojimi lesenimi okovi privezal na se nad 800 duš, on je razpolagal z najimi, dvigajoči jih od praga življenja v nedostopne višine vseмира... Šril je po vsej dvorani mrzličav delirij oduševljenja, neizrecnih milin...

(Zvršetak tega članka pride.)

Slovanski simfonični koncert

v »Narodnem domu« v soboto, dne 15. aprila 1905.

Danes začnemo, kakor smo bili obljubili, s priobčevanjem pojedinih misli velikih skladov, ki se bodo izvajale pod vodstvom kspelnika Teply-ja dne 15. aprila. O veliki vrednosti teh programov, ki nekako predstavljajo tekst skladeb, smo se že izrazili. O priobčevanju teh besedil držali se bomo redno, kakor je določeno na programu večera. Ta se bo dobival, posebej tiskan, pri vratarju »Narodnega doma« in pri blagajni na večer koncerta po 20 stot.

1.) Zd. Fibich: »Noč na Karlštejnu«, ouvertura. Karlštejn, starodavni grad čeških kraljev, leži 20 km južnozahodno od Prage. Sezidal ga je Karol IV. v letih 1348—1357 s dvojnim namenom, da bi bil v viharjih časih varno zavetje za češko krono in njene zaklade, ter da bi bil njemu samemu tiho pribežališče, kjer bi se mogel mirno odpotoiti od vladarskih skrbij in napov. Na tem znamenitem gradu se vrši dejanje Jar. Vrehlickega, zgodovinske veseloigre »Noč na Karlštejnu«, katera je Zd. Fibicha navdušila k prekrasni ouverturi, ki spada mej njegove najboljše skladbe.

Začenja se ouvertura s klici rogov, kakor so bili v srednjem veku na vsakem gradu običajni pri nočnih stražah, nakar

prva trobila naglašajo nekako viteški motiv, ki se takoj oglasi v celem orkestru in se dalje razvija. Temu sledi nasprotje — očitno ženski element — najprej v 1. goslih s spremljevanjem 2. goslij, vijol in klarinetov v različnih frazah. Ta dva motiva skladatelj potem skupno obdeluje, dokler ne preide v mol-odstavek, pri čemur se lesena pihala »staccato« menjujejo od nizkih do visokih glasov, dočim kakor podlaga služi začetni klic rogov. Iz tega se razvije imenitna glasbena slika razpoloženja, po kateri se zopet vrača polnozvočni motiv viteštva, sedaj polprt s krepko figuracijo goslij in vijol; na to v celem orkestru ritmiški jednako zazveni glavni motiv, in s fafaro rogov in trompet se skladba konča.

(Pride še.)

Zadnje brzovjavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Boji ob fronti v Mandžuriji.

PETROGRAD 7. Današnja brzovjavka generala Harkeviča na generalni štab se glasi: Včeraj so naši lovci prišli japonsko konjenišvo, da se je iz Terdabetai umaknilo v Teuhunču. En naš oddelek, ki je dne 4. t. m. došel v Tsingutatu, je imel boj s sovražnikom, v čegar vrstah se je nahajalo 6000 Hunguzov; o izidu mi ni dosedaj še došlo nikako poročilo.

TOKIO 7. Glavna sila Rusov, ki je bila blizu Čončantenga poražena, se je umaknila v smeri Nuenheng. En del se je podal proti cesti Fenghun.

Stanje vladike Strossmayera.

OSJEK 7. (Ogrski biro). Stanje vladike Strossmayera je resno. Pljučnica naglo napreduje. Zdravniki imajo malo nade. Obvestilo se je papeža in vse hrvatske škofe. Popoldne je došel dr. Wickerhauser iz Zagreba.

Potres v Indiji.

KALKUTA 7. Brzovjavka, dospela iz Dharmasale poroča, da je ob zadnjem potresu zgubilo življenje 7 evropskih otrok in 140 vojakov. 71 jih še pogrešajo.

Trgovina.

Borsna poročila dne 7. aprila

Tržaška borza.

Napoleon K 19.06—19.08 —, angleški lire K — do —, London kratak termin K 239.80—240.40 Francija K 95.30—95.50, Italija K 95.25—95.50 italijanski bankovci K —, —, Nemčija K 117.15—117.30, nemški bankovci —, —, avstrijska ednotna renta K 100.80 100.60, ogrski krona renta K 98.— 98.40, italijanska renta —, —, kreditne akcije K 665.— — 663.— državne železnice K 660.— — 663.— Lombardi K 89.— 90.50, Lloydove akcije K 670.— — 675.— Breške: Tisa K 339.— — 344.— Kredit K 483.— do 493.—, Bodenredit 1880 K 369.— — 318.—, Bodenredit 1889 K 369.— — 315.—, Turške K 142.— do 144.—, Srbije — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.90	100.95
„ srebru	100.90	100.95
Avstrijska renta v zlatu	120.—	120.—
„ kronah 4%	100.50	100.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.60	93.55
Ogrska renta v zlatu 4%	118.65	118.65
„ „ 3 1/2% kronah 4%	98.15	98.15
„ „ 3 1/2%	89.95	89.95
Akcije nacionalne banke	1649.—	1651.—
Kreditne akcije	664.75	665.—
London, 10 Lstr.	239.80	239.90
100 državnih mark	117.15	117.15
20 mark	23.42	23.42
20 frankov	19.07 1/2	19.07
100 ital. lir	95.35	95.35
Cesarski cekini	11.28	11.28

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) Francoska renta 99.37, italijanska renta 105.10, španski exterior 99.95, akcije otomanske banke 60.—, Menjice na London 251.30.

Pariz. (Sklep.) Avstrijsko državno železnice —, —, Lombardi 92 —, uniščirana turška renta 89.15 avstrij. zlata rent. 100.50, ogrska 4% zlata renta 100.70, Ländarban. 494.—, turške srečke 134.25, pariška banka 13.09, italijanske meridi-jonalne akcije —, akcije Rio Tinto 16.—, Mlačna. London. (Sklep.) Konsolidirana renta 91 1/16 Lombardi 3%, srebru 25 1/16, španska renta 90 1/2, italijanska renta 104.—, tržni diskont, 2 —, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —, —, Mirna.

Tržna poročila 7. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 17.98 do K 18.—; rž za april K 14.44 do K 14.46; oves za april do K 13.70 do K 13.72; koroza za maj K 14.74 do K 14.76. Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, mirno. Pšenica 14.00 met. stot., za 5 stot. znižanja kotu a vzdržano. Druga žita nespremenjeno. Vreme: hladno, vetro.

Kava. (Sklep.) Kava Santos good av-rage za tek. mesec po 50 kg 43. 1/2 frk, za julij 44.—.

New-York. (Otv.) Kava Rio za bo. če dobav, vzdržano, nespremenjeno.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos g-average za maj 36.— za september 36 1/2 za dec. 37 1/2, za marec 37.—, — Vzdržano. — Kava Rio navadna loco 37—38, navadna realna 39—40, navadna dobi. 41—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za april 23.95, za maj 29.20, za junij 29.35, za julij 29.40, za avgust 29.55, za september —, —, Vzdržano. — Vreme: lepo.

Sladkor tozemski. Centrifugal pile, prom. K 66.50 do 68.00, za september K —, —, —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concessé is Metip. e promptno K 68.30 do 69.30, a sept K —, —, do —, —, marec-avg. 68.30 do 6 30.

London Sladkor iz repe surov 14 1/2 Sh. Java 15.4 1/2. Stalno.

Pariz. Rž za mesec april 15.50, rž za maj 15.50 za majavgust 15.60, za september-december 14.90 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.70, za maj 24.— za maj-avgust 23.95 za sept-december 21.65 (rd-o). Moza za tekoči mesec 30.10, za maj 30.35 za maj-avgust 30.75, za sept-december 28.90 (trda). Repično olje za tekoči mesec 49.25, za maj 45.25 za maj-avgust 48.75 za september-december 43.50 (stalno). Špirit za tekoči mesec 48.2, za maj 48.25 za maj-avgust 48.— za september-december 42.75 (mirno). Sladkor surov 88% usov nov 36 1/2, 36 1/2 (nirao) bel za tekoči mesec 40 1/2, za maj-avgust 41 1/2, za julij-avgust 41 1/2, za oktober-januar 31 1/2, (mirno) rafinira 72—72 1/2. Vreme: oblačno.

Št. 4490.

Oglas dražbe.

Dne 29. aprila 1905 l. odda se potom javne dražbe na podpisnem c. kr. okrajnem glavarstvu lov v občini Rodik za osemletno dobo v zakup z vzklieno ceno od 400 kron.

Dražba začne ob 10. uri predpoludne, varščino je položiti najkasneje do 10. ure predpoludnem dneva dražbe.

Natančneja pojasnila da podpisano ces. kr. okrajno glavarstvo ob uradnih urah.

C. kr. okrajni glavar:

REBEK l. r.

Št. 4393.

Oglas dražbe.

Dne 29. aprila 1905 l. odda se potom javne dražbe na podpisnem c. kr. okrajnem glavarstvu lov v občini Velikidol za osemletno dobo v zakup z vzklieno ceno od 400 kron.

Dražba začne ob 10. uri predpoludnem; varščino je položiti najkasneje do 10. ure predpoludnem dneva dražbe.

Natančneja pojasnila da podpisano c. kr. okrajno glavarstvo ob uradnih urah.

SEŽANA, dne 1. aprila 1905.

C. kr. okrajni glavar:

REBEK l. r.

Letovišče.

V lepem in zdravem kraju blizu železnice se dajo **sobe v najem** s popolno oskrbo in po zmernih cenah. Ponudbe naj se blagovole nasloviti na **Grad Lesno Brdo** (Hölzenegg) p. Vrhnika.

Za velikonočne praznike!

Kam greš?

Grem kupit par čevljev. Svetujem ti, da greš k **PIEROTU** v ulico Riborgo št. 33 nasproti pivovarne »Alle tre porte«, kjer vdošbi obnavlajo za moške, ženske in otroke, tudi vsprejema poprave in naročbe po meri na debelo in drobno. Se priporoča svojim rojakom.

REHAR PETER, lastnik.

Svoji k svojim!

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A (v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Resarie (šolska poslojpa.)

Cene, da se ni batl nikake konkurence

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovane cenik brezplačno in franke.

Narodni kolek je

vdbiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peterne v ulici Gula št. 76 (je odobila vsakovrstno jestvino: kava, riž, testenine (makaronske), sladkor, turšino in belo moko, naravno maslo, svinje, mlo, jedilno olje prve vrste po 36 novč.)
— Blago vedno sveže. —

Drag. Schönberger
TRST
ul. S. Caterina 11, 11
civilna krojačnica

Naročbe in plačila po dogovoru
Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

PEKARNA
Klozjij Gul
TRST - ul. Caserma 17 - TRST
nasprotni trgovinski kavarni
priporoča v vsakem času
svez kruh, sladčice itd. itd.
Sprejemanje domačega
kruha v pečivo.
Prodaje moko prvih mlinov.
Pošiljanje na dom.

Tomasini Ulisse
Trst slikar-dekorater.
Sprejema dela na delu. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejena les in marmor. Barvanje pohištva, posod itd. Vse po merili cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Ugo Foscolo št. 19.

Jvan Jančar
tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zobovje. Izvaja popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.
Cene zmerno.
Sprejema od 8—6 pop.

Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6
Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov.
Konkurenčne cene.

Svoji k svojim!
Podpisani priporočajo svojo zalogo ogija, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavina (uhod ulica Cavazzani št. 3).

MIRODILNICA
Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pisarna naročila ter pošilja na zahtevo blaga na dom po najnižjih cenah.

Nova zaloga
ovsa in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquench ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznana najboljše in najcenejše
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko.

MIRODILNICA
Henrik Benetta
ul. Carradori 18 (vogal Gappa)
Specialiteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, škete, čopičev, navadnega in parfumskega mila, petroleja, spirita (žeste) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Prva trž. brusilnica
na električno moč
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvaja vsakovrstno brušenje in poliranje.
Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

Fr. Kalasch.

Velikanski izbor

izgotovljenih moških oblek

od K 20— do 50 —, specialiteta črne od K 30— do 50 — Kostumi od platna ali sukna za otroke od K 3— do 7 —. Velik izbor hlač od K 4— do 15 —, delavskih hlač po 2 40.

Posebnost: delavske hlače iz tako zvane hudičeve kože K 4—, Srajce bele ali od satena, kretona, spodnje srajce itd. itd.

Cene brez konkurence.

TRST, ulica Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone).

Fr. Kalasch.

Veliko posestvo, obstoječe iz 2 ora-
lov, oddaljeno 3 ure od Trsta, z malo hišico in izvorno vodo se prodaja pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri g. Leop. Dekleva, Vremski Britof pri Divači.

Stanovanje v središču mesta obstoječe iz 2—3 sob (1. ali 11. nadst.) se išče v najem za 1. maja 1905. Ponudbe naj se pošljejo na upravo lista »Edinost« pod št. 221.

„Zavarovalnica za zavarovanje proti ognju“
išče
potovalce
za Kranjsko, Štajarsko in Koroško
Reflektanti naj svoje ponudbe oddajo upravi lista »Edinost« pod br. 220.

ANTON SKERL
mehanik, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg II. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.
Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Zaloga
krompirja in zelja
ul. dell'Olmo št. 4

priporoča:
semenski krompir »rožnik« in ameri-
kanski kakor tudi krompir za kuhati.
Cene zmerno.

Anton Gerdovič, trgovec.

Izvrstno jedilno olje
po 28 novč. liter v novi prodajalnici
A. BERINI & A. STRINGARI
ulica di Torre bianca 45.

Kis, mlo, sveče in soda.
Jedilno olje po 28 novč.

Novo prodajalnico jestvin,
založeno z blagom prve vrste kakor kava, sladkor, olje, mlo, belo in turšino moko, otrobe itd. itd. priporoča
Andrej Šuc
Trst, ul. Media 56 (zraven ul. Rossetti) Trst.

„Caffè Trieste“
Naznanjam slav. občinstvu, da prevzamem s 1. majem v svojo last kavarno na Belvederu, urejeno po najmodernejših zahtevah. — Skrbel bom, da bo moja kavarna zavetišče Slovencev.
Skrbel bom tudi, da bo v moji kavarni na razpolago mnogo slovenskih in drugih časopisov.

Janko Jez
ulica Belvedere št. 29.

Alojz Cian & A. Visintini
naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico
Alla Città di Trieste
v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).
Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Zaloga istrskih in dalmat. vin
v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna)
Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.
Za obilne naročbe se priporoča
IVAN TONEL

Ivan Koschel
prodajalnica jedilnega blaga
TRST. — Trg Barriera vecchia 8 — TRST.
Prodaja na debelo in drobno. Moka prvih mlinov Ogrske in Levanta. Otrobi. Oves. Testenine tu in inozemske itd. itd.

Zaloga vina A. FONDA v ulici Ugo Foscolo št. 9
Istrska in dalmatinska vina prvih kletij, priporočljiva toli vsled pristnosti kolikor zmernosti v ceni. Furlansko vino lastnega pridelka. Prodajalnica butelj. specialiteta: rozolija, vermut, marsala, istrsko in furlansko žganje.
Prodaja na debelo in drobno.
Krčmarjem in trgovcem po znižanih cenah.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebnički
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Usaka dama

prihrani mnogo denarja, ako se služi pri kupovanju manifik. blaga pri trvdki

FERDO TONERN, ul. poste 1 - Trst

Otvoritev bo 1. aprila t. l. Izvadeh cenika:

Lawn Tennis flanela, meter po . . . 12 nvč.	voile de Laine meter po . . . 30 nvč.
perkal, dober, meter po . . . 16 .	svila mouseline v najnovejših risa- njih, meter po . . . 38 .

I. vrste 80 cm širok pristne barve 25 .

— Blago od volne za ženske obleke v največji izberi. —

Tapeti iz Smirne, 3 metre dolgi in 2 široki gl. 6.90. Preproge orientalske in ščipk najnovejše dela meter od 20 novčičev više. — Garniture za posteljo in mizo od gold. 5 više.

Cenjene dame se naprošajo, da si blagovole ogledati blago.

FERDO TONERN iz Ljubljane.

Hôtel „CENTRAL“ v Sežani.

Podpisani si časti naznanjati cenjenemu občinstvu, da je prešel
hôtel „Central“ v Sežani v njega last.

Pri tej priliki naznanjam, da sem sobe kakor tudi restavracijo in kavarno popolnoma prenovil in preskrbel, da bodo cenjeni gosti v vsakem obziru najboljše postreženi po najnižjih cenah. — Zalogo pive, katero sem imel prej v hiši gospe Gabersček, se nahaja sedaj v mojem lastnem poslopiju. — Toči se najboljši kraški teran, belo vipavsko in istrsko vino kakor tudi vedno sveže Dreherjevo pivo. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. Na razpolago je 20 moderno opremljenih sob: v hiši se nahaja senčnat vrt in hlev za konje.

Priporoča se udani
Anton Bevčič, lastnik.

Žrgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia II. - **ANTON SANCIN** - Barriera vecchia I.

Zaloga perila, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj), veler in pletenin; zaloga imbotiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce za moške, maje, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovrtnikov, zapestnic in kravat. Moderaci in drobnarije.

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Najboljše STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE
so naše stiskalnice „ERGOLE“
najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.
Najboljše avtomatično patentovane tlačne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

„Syphonia“ plugi, stroji, za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugji za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito, čistilnice, rešetalnice. — Slamoreznice, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uresničenega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.

PH. MAYFARTH & Co.
tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71.
Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Avtomatična brizgalnica.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19 v Medjatovi hiši v pritličju vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 stot., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrsti.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

SVOJI K SVOJIM **Slovinci! pristopajte k domači zavarovalnici!**

Glavno poverjeništvu za Trst, Istro in Goriško je: TRST-BARKOVLJE št. 426.